

Betreft: Reactie deelregio Almere-Lelystad op de Discussienotitie op weg naar de MRA Agenda 2.0

Geachte Agendacommissie,

Met interesse hebben we kennisgenomen van de *Discussienotitie: op weg naar de nieuwe MRA Agenda 2.0*. Het is goed dat we op dit moment in het proces een reactie kunnen geven en hopen daarmee een bijdrage te leveren aan het aanbrengen van inhoudelijke focus en aan het concretiseren van de MRA Agenda.

Inhoudelijke focus

De discussienotitie noemt zes strategische opgaven en diverse ingewikkeldheden en wij zien daarin heel veel ambities. Onze reactie daarop is om vooral toe te werken naar een scherpe inhoudelijke focus op die onderwerpen waar de MRA-samenwerking echt meerwaarde heeft. De focus zou wat ons betreft moeten liggen op het samenwerken aan een **metropoolregio in balans**. Dat is een voorwaarde om als regio internationaal concurrerend te zijn en blijven en een voorwaarde voor een regio met een goed leefklimaat. Momenteel is echter de druk op de ruimte in grote delen van de regio groot terwijl er tevens sprake is van toenemende ruimtelijke verschillen binnen de metropoolregio op economisch, demografisch en sociaal-maatschappelijk vlak. Hier zouden we als MRA aan moeten werken, het accommoderen van groei om daarmee bestaande opgaven te adresseren. Wij stellen ons voor dat het streven naar een 'regio in balans' dan ook expliciet genoemd wordt in de overkoepelende doelstelling van de MRA. Belangrijke thema's daarbij zijn **werkgelegenheid, bereikbaarheid en een betaalbare en toegankelijke woningmarkt**.

Onze wenken voor focus binnen de vier inhoudelijke strategische opgaven uit de discussienotitie zijn:

1. Omgaan met de groei in onze regio, en wonen, werken en mobiliteit in samenhang ontwikkelen.

Een grote kans is volgens ons **verdere integratie van de metropoolregio**; dat de regio steeds meer als een geheel gaat functioneren. Als deelregio kunnen we met onze beschikbare ruimte voor wonen en werken als geen ander een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een polycentrische metropoolregio waar de druk op de ruimte in grote delen zo hoog is. Met het oog op de groeiopgave van Almere (Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer (RRAAM)) tekenen we aan dat woningbouw alleen nog geen verdere integratie bewerkstelligt. Inspanningen op spreiding van werkgelegenheid en het versterken van de bereikbaarheid (o.a. met een IJmeerverbinding) mogen niet ontbreken. Zelf werken we met twee belangrijke strategische programma's aan deze opgave. Voor Almere is dat het 'Handelingsperspectief Oostflank MRA' en voor Lelystad is dat 'Lelystad Next Level'. Het zijn samenwerkingen van de betreffende gemeente, provincie en het Rijk. In het geval van Almere participeert ook de gemeente Amsterdam. We gaan er vanuit dat deze programma's bouwstenen zijn voor de invulling van deze strategische opgave. Ook zijn het bouwstenen voor onder meer de op te stellen MRA-verstedelijkingsstrategie.

2. Voldoende beschikbaar arbeidspotentieel en een goed opgeleide beroepsbevolking

We willen benadrukken dat het hierbij ook gaat over het belang van arbeidspotentieel in nabijheid van werk of goede verbindingen opdat het arbeidspotentieel werk makkelijk kan bereiken. Het opstellen en uitvoeren van een **Human Capital Agenda** zien wij als belangrijke opgave voor de MRA. Ook hier kunnen we als deelregio bouwstenen leveren met de Human Capital Agenda Flevoland, de Human Capital Agenda Almere en Lelystad Next level. Kwaliteit van onderwijs, aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en ontwikkeling van het aanbod van hoger onderwijs zijn dan belangrijke aandachtspunten voor onze deelregio.

3. Transitie naar een schone economie en samenleving

We zouden deze opgave graag formuleren als 'moderne' economie en samenleving met ook meer aandacht voor onze internationale concurrentiepositie. Het thema digitalisering valt hier wat ons betreft ook onder. Als het gaat om de economie, hebben Almere en Lelystad ontwikkelingsruimte voor industriële bedrijven, daarbij is nadrukkelijk ruimte voor **circulaire bedrijvigheid**. We zien de ontwikkeling van circulaire economische zones als grote kans om ook onze economische structuur toekomstbestendig te versterken en daarmee de regio als geheel. Overige kansen voor 'moderne' economische ontwikkeling in onze deelregio Almere-Lelystad liggen in **logistiek** en specifiek voor Almere ook in **ICT-tech**. Als het gaat om verduurzaming van onze leefomgeving, met bijzondere aandacht voor een schone economie en de energieopgave, vinden we het belangrijk dat we waken voor interne concurrentie. De transities vragen dat

we eisen gaan stellen aan de markt, bijvoorbeeld op het gebied van woningbouw. Regionaal zullen we dezelfde eisen of normen moeten gaan hanteren.

4. *Versterken van de kwaliteit van de leefomgeving*

Hoewel we inzien dat dit een belangrijke opgave is voor de metropoolregio, wordt onder deze opgave wel heel veel samengenomen. We doen de suggestie deze opgave op te knippen. We stellen ons daarbij een onderscheid voor tussen basiscondities (veiligheid, het functioneren van het ecosysteem, voedselvoorziening) en het versterken van de aantrekkelijkheid van de leefomgeving. Wat betreft het laatste is voor de regio Almere-Lelystad **toerisme & recreatie** een belangrijk thema. We hebben de potentie voor verdere ontwikkeling van deze sector met onze kust, onze natuur, de aantrekkelijke winkelgebieden binnenstad Almere en BataviaStad en de moderne architectuur. Regionale samenwerking op spreiding en verdere ontwikkeling van het toerisme zien wij dan ook als belangrijke opgave. Daarnaast bieden Almere en Lelystad de regio **unieke woonmilieus** waarmee het vestigingsklimaat van de regio wordt versterkt. Als het gaat om regionale afspraken op het gebied van woningbouw zou dit aspect ook meegenomen moeten worden. Daarbij dient uitdrukkelijk ook oog te zijn voor de autonome opgave die elke gemeenten heeft en ook goede verdeling van het goedkope- en middensegment binnen de MRA (metropoolregio in balans).

Concretiseren van de agenda

Bij het opstellen van de MRA Agenda roepen we op om oog te hebben voor **slagkracht**. In de uitwerking van de ambities en strategische opgaven naar acties, kijken we uit naar acties die vooral gericht zijn op uitvoering en 'doen'. Op dit moment geven raads- en Statenleden ons aan het lastig te vinden om de huidige agenda en verantwoording van de begroting te toetsen op concrete resultaten. Met het oog op de verantwoording naar onze gemeenteraden en Provinciale Staten roepen we zodoende op om meetbare doelen te benoemen en om ook duidelijk te zijn over de meerwaarde van het oppakken van een actie in MRA-verband. Voor het bepalen van die meerwaarde spelen in onze ogen 3 belangrijke overwegingen een rol: Hebben we de *schaal van de MRA* nodig om het vraagstuk op te pakken? Is op het onderwerp sprake van *Rijk-regio-samenwerking*? Is MRA-samenwerking nodig om een *level playing field* te creëren?

In de uitwerking van de agenda vragen we daarnaast aandacht voor de **samenhang van inhoud van de agenda en de governance**. In onze ogen vraagt de MRA-samenwerking meer slagvaardigheid en zal de governance op basis van de nieuwe agenda aangescherpt moeten worden. We gaan ervan uit dat de bevindingen van de evaluatie van de governance – die parallel loopt – meegenomen worden in het opstellen van de MRA Agenda. Ook tekenen we aan dat het goed is dat er met de nieuwe agenda meer aandacht komt voor regionale sociale vraagstukken (regionale verschillen in welvaart en welzijn), maar we vragen ons af hoe dit sociale perspectief in de uitvoering wordt geborgd. Hoe zorgen we voor integraliteit in acties en besluiten in een MRA georganiseerd volgens de pijlers Ruimte, Economie en Mobiliteit? Tot slot zullen MRA-partners vanuit welbegrepen eigenbelang op verschillende thema's – zoals bereikbaarheid, bedrijvigheid en woningmarkt – afspraken willen maken voor het gezamenlijk belang. Wij zien graag dat de toekomstige governance ook hierin behulpzaam is.

Als laatste willen we aandacht vragen voor de **economische conjunctuur**. De ontwikkelingen van de afgelopen paar jaar lijken gezien te worden als een gegeven voor de toekomst. De werkelijkheid is genuanceerder. Om ontwikkelingen in de regio goed te duiden moeten we soms verder dan 10 jaar (het begin van de crisis) terugkijken. Daarnaast ademt de huidige agenda uit 2016 het denken vanuit het perspectief van economische crisis. Nu lijkt het omgekeerde te gebeuren. De acties die straks in de MRA Agenda staan, moeten in onze ogen bijdragen aan een robuuste minder conjunctuurgevoelige ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam.

Met deze reactie hopen we u concrete wenken mee te geven voor de volgende stap in het opstellen van de MRA Agenda. We kijken uit naar de conceptversie van de MRA Agenda 2020-2024 na de zomer.

Met vriendelijke groet,

De 3 gezamenlijke besturen.